

Trelawney

ZŘÍCENINA

NA KRKU

A JINÉ
KATASTROFY

←22-51

WALL

HANNAH
ROTHSCHILDOVÁ

Etymoložka se zaměřením
na blechy, prarodiče žijící
ve třpytivé minulosti, hrabě
s hlavou v oblacích, tři
rozmazlené ratolesti a zámek,
ve kterém je víc místností s plísní
než s funkčním vytápěním.

*Zřícenina na krku a jiné
katastrofy* je satirický i dojemný
román o excentrické rodině
aristokratů, jejich rozpadajícím se
sídle a záchraně rodové cti.

*„Příznivci Jilly Cooperové
(a kdo není?) si zamilují
bezostyšné zasazení do vyšší
společnosti a fajnové postavy.
Romantická komedie na dlouhé
zimní večery: zábavná, chytrá
a velmi elegantní.“*

Daily Mail

*„Pohodlně se usadte a ponořte
se do zábavné satiry o vysoce
dysfunkční aristokratické rodině,
zoufale se snažící zachránit své
bortící se cornwallské sídlo.“*

i paper

Přeložila

Drahomíra Michnová

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

House of Trelawney © 2020, Hannah Rothschild
Published by Bloomsbury Publishing, London
Translation © Drahomíra Michnová, 2020
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-464-0 (ePub)

ISBN 978-80-7625-463-3 (pdf)

ISBN 978-80-7625-111-3 (print)

Věnováno Yoavovi

Hrad Trelawney

Středa 4. června 2008

Hrad Trelawney, po osm set let domov jednoho rodu, stojí na strmém útesu vyběhající do moře, které omývá jižní část Cornwallu. Od roku 1179, kdy byla hrabata z Trelawney povýšena do šlechtického stavu, každý z nich používal bohatství i lsti k tomu, aby zůstal na vítězné straně dějin. Pokud šlo o loajalitu, šlechtici bezohledně a bez skrupulí měnili své postoje nebo si úplatky dláždili cestu ke svému zabezpečení a moci. Hrad o tom byl takovým trojrozměrným důkazem, zhmotněním jejich bohatství a vlivu. Každý hrabě k němu nechal něco přistavět, až byl hrad nakonec považován za nejimpozantnější, ne-li nejkrásnější šlechtické sídlo v celém cornwallském hrabství.

V době před první světovou válkou bývalo v letních měsících zvykem rodiny a jejich hostů vyvézt z domácí loděnice výletní loď a plout kolem pozemků Trelawneyových, kolem dekorativních hrádků a svatyní, do Trelawneyovy zátoky, kde pobýli v přímořském domě – na hrádku Trelawney – nebo se projížděli na jachtě, která nesla stejné jméno. V zimě podnikali hony na lišku s Trelawneyovými loveckými psy foxhoundy nebo na panství stříleli lovňou zvěř. V té době rod vlastnil tolik pozemků a byl tak mocný, že jeho příslušníci mohli cestovat z Trelawney do Bathu, z jižního pobřeží až do Bristolského zálivu, aniž

vkročili na pozemek někoho jiného. Tento pás Anglie proslul jako Trelawneyské hrabství, oblast o rozloze pět set tisíc akrů včetně čtyřiceti mil pobřeží. S příchodem železnice mohli ti členové rodiny, kteří chtěli cestovat až do Londýna (většina z nich to odmítala, a kdo by jim to mohl mít za zlé), nastoupit na Trelawneyově nádraží do soukromého vlaku, označeného zvenčí i zevnitř erbem Trelawneyů.

Počátkem devatenáctého století byl hrad už natolik rozšířen, že v něm pro každý den v roce byla jedna místnost, měl jedenáct schodišť a přes šest kilometrů chodeb. Poté, co se v jeho bludišti beznadějně ztratila oblíbená milenka krále Jiřího III. a málem zemřela na podchlazení, dostávali hosté při příjezdu miniaturní stříbrnou krabičku ozdobenou erbem, v níž byly konfety odlišných barev. Každému hostovi byl přidělen jiný odstín, dotýčný si pak konfetami vyznačil cestu do svého pokoje.

Rudyard Johnson, viktoriánský pisatel deníku a pravidelný host, si zapsal: „Hrad sestává ze čtyř hlavních budov, z nichž každá byla vystavěna v jiném století. Jednou z kratochvílí rodiny Trelawneyů je spát v alžbětinské ložnici, snídat v jakubovské síni, podávat odpolední čaj v zimní zahradě z období regentství Jiřího IV. a tančit v georgiánském tanečním sále. Ti, kdo milují ranní zdravotní procházky, uvítají čtyři sta metrů dlouhé cimbuří.“ Uznávaný historik architektury z osmnáctého století J. M. Babcock hrad zavrhl coby „vomitorium vzájemně neslučitelných architektonických stylů, odrážející rozmary bohatých, nevzdělaných a požitkářských aristokratů“. Až do začátku dvacátého století se tu svítilo svíčkami nebo olejovými lampami a topilo v krbech. Horká voda se ohřívala v obrovských kotlích na sporácích v suterénu a nosila v kbelících do koupelen. Na tělesný odpad se používaly porcelánové nádoby, které se pak i s obsahem ukládaly do dřevěných

beden či skříní, a i ten se vynášel ručně (rukou nějakého sluhy). Tyto úkoly vykonávalo pětasedesát členů domácího služebnictva, které čítalo i komorníka, hospodyní, kuchařky, sluhy, posluhovačky a hodináře. Venkovní práce mělo na starost šedesát dalších, počínaje zahradníky a podkoními a konče chytači krtků a kočimi, dokonce tu byl i ošetřovatel medvědů a velbloudů. Roku 1920 bylo rozhodnuto, že se na hradě zřídí ústřední topení, zavede se vodovodní potrubí a elektřina. Byla to sisyfovská práce, která však nikdy nebyla dokončena. Zmodernizovalo se jen georgiánské křídlo, v němž vzniklo devět koupelen pro osmdesát čtyři pokojů – tuto část hradu vyhřívalo celkem jedenáct radiátorů.

Hrad vytvářel vlastní hudbu: v trubkách to syčelo a bublalo, septiky pod sklepy se plnily a neustálé žbluňkání a klokotání podbarvovalo každou činnost. Široká prkna podlahy tiše skřípala a sténala, jak se smršťovala a roztahovala v měnících se teplotách. Vítr prohánějící se na cimbuří hvízdal, okenní tabulky rachotily v bouřkách. Obrovské kotle na horkou vodu v suterénu se otrásaly a bojler v podkroví bublaly a syčely. Není divu, že rodina považovala svůj domov za bytost schopnou vnímat: v očích členů rodiny byl hrad Trelawney něčím daleko víc než jen hromadou cihel a malty.

Interiér hradu se však svou krásou nikdy nevyrovnal kráse jeho okolí. Na severu se prostíralo čtyři sta akrů středověkého dubového lesa s hustými polštáři mechu, protkaného říčkami uhánějícími přes žulové balvany. V srdci lesa se zrcadlilo dokonale kulaté hluboké jezero, do nějž ústil vodopád. Mýtiny se v různých ročních dobách měnily v koberce květin – rostly tam krokusy, sněženky, modré zvonky, divoký česnek a vzácné druhy orchidejí. V této rajské zahradě žila zdejší fauna: vysoká zvěř, třicet druhů zpěvných ptáků, třicet čtyři odrůd motýlů, šestnáct různých

ných druhů mûr, taktěž lišky, jezevci, vydry, lasičky, myši, hraboši, krtci, slepýši a hadi.

Na východě a západě se vlnily louky potečkované ovceci a kravami, střídala je orná pole. Po osm staletí byla tahle žírná a úrodná oblast obilnicí West Country a poskytovala další příjmy do rodinné pokladny. Avšak hosté nejvíce obdivovali jižní okraj panství – asi šedesát akrů pozemku přetvořeného v zahradu, která se svažovala k ústí řeky. Generace hrabat a jejich manželek okolní terén hradu zkrotily a přetvořily, vznikly tu pěšinky a potůčky, široké cesty, terasy, podúrovňové zahrádky, vyvýšené záhony, rostly zde umělecky sestříhané keře a stromy, louky s lučním kvítím střídaly exotické palmové háje a vykobercované plochy a nechyběla ani zídkou obehnaná zeleninová zahrada o rozloze dvacet čtyři akrů. I zahradou protékaly říčky a nechyběl tu vodopád a úplně na jihu rostl rozsáhlý les rododendronů a azalek obklopený antickými vavříny. Vyhlídky a průhledy byly opatřené dórskými sloupy a vítěznými oblouky. Nacházely se tu tajné jeskyně a fontány, které nějakým geniálním přírodním působením stříkaly sloupy vody patnáct metrů vysoko. Kombinace upraveného terénu a nedotčené krajiny a boj odhodlané lidské ruky s přírodou vytvořily nezapomenutelný zážitek. Hrad Trelawney byl podle obecného názoru nejúchvatnějším místem na britských ostrovech.

Jak mýjela staletí, rozmařilé počínání hrabat z Trelawney postupně utlumilo rozvoj jejich dalších schopností. Ze čtyřiaadvaceti po sobě následujících hraběcích vlastníků vedlo posledních osm nezřízený život bez jakéhokoli podnikatelského důvtipu a prozíravosti. Nedostatek schopností rozumně nakládat s finančními prostředky, dvě světové války, krach na burze, tři rozvody a dědické daně způsobily, že se rodinné jmění promrhalo. Finanice se postupem času rozplynuly. Sluhové museli odejít

do války a nikdo je už nenahradil. Farmy i honosný dům v Londýně bylo nutné prodat. Soukromý vlak zrezivěl, výletní loď shnila. Některá křídla hradu se zavřela. I hrádek prodali, stal se z něj hotel.

Cenné obrazy a nábytek šly do aukce a zbyly po nich jen jizvy: vybledlé čtverce a obdélníky na zdech nebo nepříjemně prázdná místa v pokojích. Jediné, co zůstalo, byl brak, pozůstatek někdejší rozmařilosti a nadšení celých generací Trelawneyů – jako třeba obrovský vycpaný lední medvěd v západní vstupní hale, jehož srst a tesáky zežloutly časem.

Gobelíny ve velké síni a na chodbách, kdysi hýřící pestřími barvami hedvábných nití, ztratily svou svěžest, vybledly a objevily se v nich trhliny. Prošlapanými koberci prosvítala prkna dřevěných podlah. Z pohovek a kanapétek vyhrězly koňské žíně a rezavá péra. Rozviklané a rozlámané židle se povalovaly na místech, kde je naposledy někdo použil: dřevěné mrtvoly v prohrané bitvě o údržbu. Rudou barvu sametových závěsů slunce změnilo v jednotlivě šedou. Okna zvenčí zarůstala nespoutanými kadeřemi břečťanu a trnitého šípkového křoví. V některých místnostech se propadl strop a obnažil podlahu pokojů nad nimi. Průvan otrhal papírové tapety, jejichž cáry bezmocně a schlíple visely ze zdí. Současní obyvatelé se rozhodli do většiny prostor hradu raději nevstupovat. Zamkli dveře chátrajících místností v bláhové naději, že tím oddálí definitivní rozpad. Občas bylo slyšet silný hluk nějakého padajícího kusu omítky, jako když se kácí strom ve vzdáleném lese. Jednou se nějaké malé dítě málem propadlo podlahou v prvním poschodí do přízemí, ale na tuhle příhodu se rychle zapomnělo; byla odsunuta do archivu událostí, na něž bylo lépe nevzpomínat.

Nikde nebylo tak nápadně znát úpadek rodinného blahobytu jako v kdysi proslulém rozlehlém parku: příroda

si zase pomalu a nezadržitelně brala zpět, co jí bylo kdy-
si odňato. Potůčky zadusil polštář vodních lilií, rybníčky
zaplavilo bahno, cestičky zarostly nestříhaným křovím,
na zaplevelených záhonech se už nedalo nic sázet, tisy
a živé ploty u pláže se vymkly kontrole a rododendrony
s azalkami spolu vedly nekonečný boj o světlo, vytáhly se
a zplaněly. Fontány se ucpaly. Keře komulí bujely. Dávno
nesklizená zelenina na záhonech se vysemenila a nepo-
užitelné rostliny vyrážely znovu. Kamenné altány a oblou-
ky už nebylo vidět pod spleť břečťanu a dalších popína-
vých rostlin.

Uprostřed toho všeobecného chaosu a zmaru uvnitř
i venku se vyjímal malý kousek zahrady, která zůstala s vel-
kou houževnatostí opečovávaná a na níž toho červnového
odpoledne roku 2008 horlivě pracovala vikomтка Jane,
snacha čtyřiačtyřicátého hraběte z Trelawney a manželka
dědice Kitta. Pilně plela záhon růží a odmítala si připustit,
že z boje s plevelem vyjde jako poražená. Práci v této části
zahrady považovala za terapii; vytrhávání plevelu a stříhání
odkvetlých květů ji uklidňovalo. Ráno dostala na pohled
neškodný dopis napsaný na dvou stránkách leteckého pa-
píru. Přesto ji tak rozčilil, že se chopila první příležitosti
vrazit s malým rýčkem a nůžkami do zahrady.

Jane Trelawneyové bylo jednačtyřicet let. Díky neko-
nečným schodům v hradu, zahradničení, vykonávání vět-
šiny domácích prací, péči o přestárlého tchána a tchyni,
své tři děti a taktéž o posledního koně ve stáji si udržela
pěknou postavu. Jemné hnědé vlasy jí na skráních už tro-
chu prokvétaly šedinami, pleť měla světlou, ale tváře opá-
lené zdejší sluncem a oči spíš šedé než modré. Kdyby
o svůj vzhled alespoň trochu pečovala, mohla by být po-
važována za hezkou ženu. Jenže špatně ostříhané vlasy
(kuchyňskými nůžkami), které jí vybledly a zhrubly počá-
sím, a ruce s neupravenými nehty zdrsnělé prací jí dodá-

valy spíš vzhled pomocnice v domácnosti než šlechtičny, jak si ji většina lidí představuje.

U zimozrázového živého plotu ležel jejich labrador, občas zvedl krásnou černou hlavu a líně se ohnal po mouše. Pes jménem Pooter, vycvičený k aportu, trávil většinu zimních víkendů s Janiným manželem na lovu bažantů (lovili však u někoho jiného, protože jejich bažantnice zůstala opuštěná koncem osmdesátých let). I když Kitto nemohl pozvání na lov oplácet, byl vítaným hostem v kruzích, které obdivovaly hraběcí titul, prvotřídní trefu a náruživé pití. Když byl hradní pán doma, pes Jane zcela ignoroval. Zajímala ho jen v době jídla. I její tři děti k ní přistupovaly podobně, matka pro ně znamenala pohodlnou taxislužbu a servírku. Nejstarší syn Ambrose studoval poslední ročník věhlasné soukromé střední školy v Harrow, ale vzhledem k přemrštěnému školnému rodiče už nemohli tento přepych dopřát mladšímu Tobymu a Arabelle, takže ti musí chodit na místní gymnázium.

Zmíněný dopis, který přišel po snídani, se na ni zle mračil z mísy s ovocem na kuchyňském stole. Jane se ho sice snažila zakrýt banány, utěrkou a další poštou, ale podle elegantního rukopisu a adresy odesilatele věděla, od koho a odkud je. Nějakým šestým smyslem vycítila, že by ho raději neměla otevírat a měla by na něj zapomenout. Ale pak zvítězila zvědavost a Jane obálku roztrhla. Pohled na rukopis byl stejně nepříjemný jako projít pavučinou; neviditelná hedvábná vlákna se jí odporlivě lepila na obličej. Otočila popsané stránky a všimla si, že drobné písmo v úvodu se postupně zvětšuje a kolísá. Jeho autorka ve škole vždycky vyhrávala ceny za nejlepší výkon v nejrůznějších soutěžích. Bývaly dny, kdy posbírala všechny trofeje, od sportu přes matematiku až po dějepis.

Jane se posadila, udělala si na stole kousek místa a položila oba listy před sebe.

Milá Jane, za posledních dvacet let jsem na Tebe, Blaze a Trelawney často myslela. Jane zavřela oči a úplně slyšela Anastasiin zpěvavý hlas, tak tichý a spiklenecký, že jste se museli naklonit blíž a jejím vlahým dechem si nechat ovanout tvář.

Žiju v nádherném indickém paláci jménem Balakpur, několik set mil na sever od Dillí, se svým manželem mahárádžou a osmi z jeho jedenácti dětí. Já mám děti dvě, ale můj vlastní syn je nejmladší, takže titul nezdědí.

Jane pomyslela na svého mladšího syna Tobyho, který byl v mnoha ohledech vhodnějším kandidátem na dědic-ký titul hraběte než ten prvorozený, ale osud mu určil, aby zůstal až na druhém místě.

Určitě se divíš, proč Ti po tak dlouhé době najednou píšu, pokračovala Anastasia. Jane, zoufale potřebuju Tvou pomoc, i kdyby jen kvůli těm starým časům, ze sentimentality, z laskavosti nebo kvůli „třem mušketýrkám“. Jane se při zmínce jejich dávné přezdívky sevřelo srdce.

*Umírám. Horečka dengue vypíná mé orgány jeden po druhém jako skomírající kontrolky na palubní desce. Můj manžel zemřel před pár měsíci. V den jeho smrti palác Balakpur a veškerý manželův movitý majetek připadl jeho nejstaršímu synovi. Nový mahárádža mě i s mou dcerou Aješou vypudil do maličké-
ho venkovského špitálu na předměstí Kalkaty. Ponechal si však mého syna Sachana, Aješina nevlastního bratra; pochybuju, že svého zlatého chlapečka ještě někdy uvidím.*

Jane se snažila vyburcovat v sobě nějaký soucit pro svou kamarádku a její děti, ale bohužel se jí zmocňovalo jen neblahé tušení.

Jak víš, milá Jane, nemám žádné příbuzné, rodiče ani sourozence. Ty, Blaze a Trelawney pro mě budete navždy znamenat domov. Aješa nemá kam jít a vy jste moje spása. Prosím, přijměte ji.

Jane si poslední odstavec přečetla třikrát. Opravdu Anastasia žádá ji a Kitta, aby se ujali jejího dítěte? Po dvaceti

letech? Po tom všem, co se stalo? Jane se musela nahlas zasmát. Nepřicházelo v úvahu, aby se k nim ta holka nastěhovala. Měli s Kitem co dělat, aby uživilí svoje děti, natož krmit ještě nějaké další! Kromě toho Jane nevěřila, že Anastasia umírá; nejspíš si potřebovala odpočinout od rodičovských povinností, a kdo by jí to mohl mít za zlé, pomyslela si Jane. Teď si v klidu a tišíně zahrady vylila svůj vztek na odkvétajících růžích a zchladila si ho i na několika květech v nejlepším rozpuku. Když se zadívala na odstřižené hlavičky u nohou, viděla v nich podobenství ztraceného přátelství, které když je přetato, nelze tak jednoduše navázat znovu. Skutečně důvěrný vztah byl jemnou tkaninou společných zážitků utkanou z tenkých nitek uplyvajícího času, vzájemné důvěry a pomoci. Nebyl to žádný ubrus, který by se dal složit, uklidit nadlouho někam do skříně a pak zase roztřepat, až bude potřeba. To, co si ty tři ženy kdysi tak rády společně užívaly, leželo bez povšimnutí tak dlouho ladem, že seschlo a ztrouchnivělo. Jejich přátelství bylo přinejmenším něco jako stará pohlednice, jako barvotiskový obrázek mořské pláže, prodchnutý pouhou sentimentální vzpomínkou. Ona, Anastasia a Blaze už nikdy neobnoví tu dřívější vzájemnost; jejich životy a poměry, v jakých žily, se příliš lišily. Anastasia mohla ve svém dopise naznačovat, co chtěla, ale Jane jí nic nedlužila. Zároveň se rozhodla, že manželovi nic neřekne. Čím méně bude Kitto o Anastasii přemýšlet, tím sebejistěji se Jane bude cítit.

Měla radost, že tu záležitost vyřešila tak rychle a zdárně, a přehlížela záhon růží u západního křídla hradu. Odpolední slunce pozlatilo okenní tabulky i celou jednu zeď, která se vypínala do dvoupatrové výšky a táhla padesát metrů daleko, porostlá vistárií hýřící posledními nachovými květy. Zaposlouchala se do bzučení včel, které na těch rudých hroznech hodovaly, zahlédla žlutého

stehlíka, jenž se mihl kolem a zmizel v hnízdě. Nad hlavou jí přeletěl párek kolih, volaly na sebe – Jane měla ráda ten zvuk střídavě znějící jako chichotání a houkání. V dálce zabučela kráva, možná na své telátko, a ze vsi, dvě míle vzdálené po proudu řeky, bylo slyšet melodii z malého reproduktoru zmrzlinářské dodávky. Když se tak rozhlížela, srdce jí překypovalo láskou. Toto byl Trelawney, hrad jejího manžela Kitta, a jednou bude patřit jejímu nejstaršímu, synovi Ambrosovi. Její nikdy nebude; tato vikomtka, stejně jako mnohé před ní, byla jen pouhým stínem procházejícím jeho dějinami.

Zazvonil jí mobil. Na displeji vyskočilo „Clarissa“, takže volala tchyně. Jane měla sto chutí hovor nepřijmout, ale povinnost a zvyk ji přiměly k opaku.

„Dnes budeme večeřet brzy. Hrabě se cítí trochu unavený.“ Tchyně zavěsila, aniž se obtěžovala nějakým pozdravem.

Jane se stala služkou a mohla to zazlívat jen sama sobě; vždycky se snažila vyhovět, i když to s ochotou příliš nepřeháněla. Ještě že se alespoň stará teta Tuffy držela ve svém domku v parku; Jane ji tu a tam zahlédla, jak cupitá někde venku, ale obě byly rády, když se mohly jedna druhé vyhnout.

Uložila zahradnické rukavice, nůžky a rýček do dřevěné bedničky a vydala se do kuchyně. Vůně sluncem prohráté trávy jí znovu připomněla staré časy, kdy s kuchařkou plánovala jídelníček, se zahradníkem probírala, které květiny zasadit do záhonů lemujících cestičky a které nařezat do váz v pokojích, a dvakrát do roka jezdila do Londýna, aby si nakoupila nové oblečení. Byla to úleva ztratit spojení s bývalými přáteli; nikdo tak nevěděl, kam to nakonec dopracovala.

Šla po dlážděné cestičce podél západního křídla hradu, mýjela pobožené skleníky a kůlny, ve škvírách mezi

žulovými kostkami bujel šťovík a starček. Oprýskané postranní dveře se nikdy nezamykaly; klíč se ztratil už dávno. Zdi vnitřní chodby dole lemoval mech. Komule se uchytila i v puklinách, Jane uklidňovala krása jejích fialových květů. Podle rodinného zvyku odkopla zahradnické boty na hromadu holínek a tenisek v botárně.

V kuchyni odložila nůžky zase nahoru na kredenc mezi ostatní relikvie rodinného života: skladovaly se tam školní vysvědčení, kriketové míčky, čajové konvice, otlučené talíře, lahvičky s aspirinem, staré fotografie, klíče, o kterých se už nevědělo, ke kterým dveřím patří, balíčky karet, z nichž mnohé byly poztrácené, a vycpaný králík (neznámého původu) prožraný od molů. Jane kdysi vymalovala celou místnost jásavě hráškovou zelenou, aby v zimě přerazila ponuré šero. Ozdobila zelené stěny širokou malovanou bordurou propletených snítek zimolezů, šípkových růží a klematisu; pozornému divákovi neunikli ani malé myšky a čmeláci, kteří se v té změti schovávali. Na stole z borového dřeva stálo rádio s anténou zhotovenou z drátěného ramínka na šaty a neustále vypouštělo sotva slyšitelné, leč uklidňující zvuky stanice Rádio 4. Vydrhnutá dřevěná deska vedle dřezu, sloužící k odkapávání umytého nádobí, byla pokrytá čistými hrnci a šálky obrácenými dnem vzhůru a dřez byl plný fazolových lusků, mrkve a nových brambor, které Jane dopoledne sklidila v zahradě. Jane si otřela ruce o kalhoty, otočila kohoutkem a pustila se do mytí brambor, pak je nakrájela na malá kolečka a úhledně je naskládala na mleté maso v pekáči. Třikrát do týdne jedli nějakou obměnu zapečeného mletého masa s bramborami. Jane nebyla dobrá kuchařka, chyběly jí nápady a trpělivost. V pondělí dopoledne vždycky koupila v místním obchodě za velkoobchodní cenu obrovské balení mletého masa a stejně obří karton tuňáka v konzervě. Vaření pro

ni byla nepříjemná povinnost, kterou bylo třeba přetrpět. Zbývající volný čas, kterého nebylo mnoho, trávila ve svém ateliéru a navrhovala v něm a tiskla tapety. Tahle činnost ji zachraňovala před zešílením. Proces pracného přenášení jejích nápadů na papír, vyrývání ornamentů do tiskových bločků a pak samotný tisk fantastických barevných kombinací ji nesmírně uspokojoval. Tady alespoň mohla dovést nějaké dílo od začátku do konce a vidět výsledek; všechny ostatní každodenní činnosti, kterým se musela věnovat, jako by konce neměly.

Na mobilu jí cinkla zpráva od Kitta: má důležitou schůzku a musí zůstat v Londýně. Jane vzala velký nůž a s vervou sekala mrkev na kousky. Pooter ji nervózně pozoroval a pak se raději vyplížil na chodbu, kde se posadil. Jane se nedivila, že Kitto nepřijede domů; kéž by si i ona mohla dopřát nějakou kratičkou přestávku od vši té zdejší dřiny. Záviděla mu jeho práci předsedy banky, malý byt v Pimlicu a ty únavné pracovní večere. To vše přinášelo tolik potřebný příjem, ale také neblahé následky: čas, který Kitto trávil v City, v něm rozdmýchával tendenci investovat do nejistých podniků. Před pár týdny se přihnal do kuchyně jako velká voda, odhodil aktovku na stůl, popadl manželku kolem pasu a divoce ji zlíbal na krk. Všechno se teď konečně změní, ujišťoval ji. Udělal „neprůstřelnou, festovní, úžasnou, pětihvězdičkovou“ investici do jakéhosi „dluhopisu“. Nedokázal jí vysvětlit, v čem ta „úžasnost“ spočívala – týkala se bydlení a hypoték. Čím víc horoval o tom, že jde o něco „neprůstřelného“, tím větší strach se jí zmocňoval.

Nebylo to poprvé, co takové řeči slyšela: pokaždé šlo o jinou koncepci, výsledek byl bohužel vždycky stejný. Kitto investoval pět set nejlepších akrů půdy do pěstování jahod v době, kdy Španělsko tohle ovoce produkovalo za zlomek nákladů. Jeho nápad, že budou na svém

pozemku ekologicky likvidovat odpad, vedl k obrovské a nákladné reklamní kampani, ale nakonec se ozvali jen tři zájemci. Zřídil a financoval projekt výstavby nových obytných domů, ale nedostal potřebná povolení od místních úřadů: rozestavěné domy stále zely prázdnotou. Jeho plán výstavby vodních elektráren stál stovky tisíc, ale před dokončením se zjistilo, že tlak vody nedostačuje pro jejich provoz. K jednomu Vánocům nakoupil celé rodině drahé detektory kovu, protože předpokládal, že po osmi letech se někde na jejich panství musí najít zakopaný poklad. Po čtyřech dnech hledání a kopání našli jako nejzajímavější předmět zahradnickou lopatku s vyrytými ornamenty, kterou místní aukční dům vydražil za necelých dvacet liber. Později se rozsáhle investovalo do chovu vzácných druhů zvířat, jejichž výskyt byl tak výjimečný, že je nikdo raději nechtěl.

A teď zase nějaký nový nápad a ještě větší hypotéka. Jane rozčileně třískla kastrolem, až se dlouhé držadlo ulomilo. Byl to jeden z posledních dobrých kastrolů toho typu, dostala ho jako svatební dar od jedné vzdálené sestřenice. Obhlížela škodu a říkala si, jestli rukojeť ještě půjde přiletovat. V nejrůznějších opravách už nebyla žádný amatér; dokázala oživit traktor, auto i sekačku. Napustila do kastrolu bez ucha studenou vodu, postavila ho na AGA sporák a všimla si, že ani jedna plotýnka nehřeje. Sklonila se a zkontrolovala plamínek. Zjistila, že zhasl. Škrtila sirkou, chtěla ho zapálit, ale nic se nestalo. Zapnu-la tedy elektrickou troubu, vložila do ní pekáč s mletým masem a šla po schodech do sklepa zkontrolovat nádrž s naftou. Cvakla vypínačem a kráčela zatuchlou chodbou ke kotelně. Nepanikař, domlouvala si, čtyři velké nádrže nemůžou jen tak vyschnout. Posvítila mobilem na palivoměr první nádrže. Byla prázdná. Totéž hlásil druhý kotel a pak i třetí a čtvrtý. V žádném z nich nafta nebyla. Žádná

nafta. To znamenalo nemít na čem vařit a na čem ohřívat vodu ani čím topit. Naštěstí je červen, pomyslela si s trochou naděje, a máme ještě elektřinu. Děti se můžou osprchovat ve škole. Tchyni a tchánovi horkou vodu přinesu. A pokud jde o ni a Kittu, vezmou si mýdlo a zajdou se umýt k řece, otužování je přece moderní.

Zahnala pocity zoufalství a beznaděje, vrátila se nahoru a šla do přípravny vyndat prádlo z pračky. Ambrose a Kitto nebyli doma, a tak ho alespoň nebylo tolik. Naházela mokré prádlo do koše a šla ho na zadní nádvoří pověsit na šňůry.

Zbývala jí čtvrt hodinka, než se dopeče maso. Zařala zuby před nevyhnutelností. Bez nálady zamířila dlážděnou chodbou do kanceláře. Před čtyřmi lety propustili správce a Jane se chopila funkce rodinného účetního sama. Zpočátku ten úkol zvládala s dychtivou horlivostí, ale jak se účty hromadily a šance na jejich zaplacení se ztenčovala, nadšení pro třídění účtů ochablo. Měla je rozdělené do tří kategorií: naléhavé, zoufalé a katastrofální. Původně je tak rozdělovala z legrace; ani ve snu ji tenkrát nenapadlo, jak proročká jsou to slova a že jejich finanční problémy budou eskalovat tak rychlým a vytrvalým tempem jako armáda mravenců šplhajících na pocukrovanou buchtu. Během pár posledních měsíců se hromádka účtů označených jako „katastrofální“ výškou rovnala „naléhavým“, a pokud si nechtěla lhát do kapsy, mnohé „zoufalé“ si zasloužily být povýšeny na „katastrofální“. Jane vzala horní, ještě neotevřený dopis a roztrhla obálku. Památkový úřad jim hrozil, toho roku už potřetí, že hrad zkonfiskují. *Opakovaně vás upozorňujeme, že údržba této budovy ze seznamu „stupeň 1“ nesplňuje ani ty nejzákladnější požadavky. Při naší poslední návštěvě jsme napočítali padesát šest oken, která neodkladně vyžadují výměnu. Opěrné zdi východního a jižního křídla se očividně sesedají. Alžbětinská*